

HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU
I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE
Jurišićeva 13
10 000 ZAGREB

Split, 28. listopada 2011. godine

PREDMET: Javna rasprava Pravilnik o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme

- Komentari tvrtke H1 TELEKOM d.d.

Poštovani,

H1 TELEKOM pozdravlja inicijativu Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije te u nastavku dostavlja nekoliko komentara na predmetnu javnu raspravu:

Uvodno H1 TELEKOM ističe kako je, prilikom usklađivanja prijedloga Pravilnika EKI s novim zakonskim tekstom, potrebno uzeti u obzir postojeću situaciju „na terenu“ te je nužno regulirati i otvorena situacije koje su eskalirale u postupcima zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (dalje zajedno: EKI). Prijedlozi izmjene priloženog Pravilnika EKI, koje H1 TELEKOM iznosi u nastavku podneska, isključivo su usmjereni na racionalno i razmjerno zajedničko korištenje EKI, odnosno načela koja Agencija temeljem članka 5. stavka 3. ZEK-a primjenjuje u promicanju tržišnog natjecanja u obavljanju djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga te EKI. Naime, upravo racionalizacijom korištenja slobodnog prostora omogućava se pristup većem broju zainteresiranih operatora korisnika, čime se posljedično pridonosi razvoju tržišnog natjecanja. Prijedlozi H1 TELEKOM-a u ovoj javnoj raspravi usmjereni su na transparentnije i nediskriminirajuće korištenje EKI, gdje teret korištenja mora biti za sve telekom operatore tržišno prihvatljiv.

II U nastavku su komentari i prijedlozi H1 TELEKOM-a na Pravilnik EKI:

Ad 1) Predlažemo izmjenu članka 6. stavka 7. Pravilnika EKI na sljedeći način:

“Prilikom korištenja cijevi maloga promjera i najveće mikrocijevi (MC 16/12) za uvlačenje svjetlovodnog kabela odgovarajućeg vanjskog promjera, mogu se koristiti cijevi maksimalnog vanjskog promjera, kako je dano u Tablici 9.:

Vanjski promjer kabela [mm]	Tip cijevi (max. vanjski promjer u mm)
≤ 10	MC 16/12* (16)
≤ 13,5	PE 20 (20)
≤ 18	PE 25 (25)
≤ 18	PE 32 (32)

*MC = mikrocijev

Obrazloženje:

Uzimajući u obzir dosadašnja iskustva naših vodećih operatora korisnika kao i kooperanata koji su radili na izgradnji naših svjetlovodnih mreža, predložili smo korigiranu Tablicu 9. Odmah napominjemo da je ista sukladna Pravilniku EKI iz razloga kako slijedi:

- **predlažemo u Tablici 9. brisanje stupca „kapacitet kabela“** budući da je u današnje vrijeme proizvodnja kabela značajno tehnološki napredovala (a koji razvoj se i nadalje očekuje u budućnosti), na način da su kabele sve tanji (manjeg promjera), a s većim kapacitetom (dakle s većim brojem niti). S druge strane, racionalnost korištenja EKI izravno je vezana (samo) na **volumen** zauzetog slobodnog prostora, odnosno **promjer** korištenog kabela, dok je kapacitet (broj niti) sa aspekta racionalnosti korištenja EKI potpuno irelevantan parametar, tim više što je isti podložan stalnim promjenama, sukladno razvoju tehnologije proizvodnje kabela. Navedeni prijedlog temelji se na iskustvenim rezultatima postojećeg stanja, a kojim se nužno rukovoditi pri reguliranju predmetnog pitanja. Činjenica je da broj niti svjetlovodnog kabela, osim što će s napretkom tehnologije biti u porastu (uz isti ili manji promjer kabela), isti nije od utjecaja na regulaciju pravila o popunjavanju slobodnog prostora, stoga je taj parametar nužno izbaciti, kako bi se izbjeglo nepotrebna daljnja izmjena Pravilnika EKI s razvojem proizvodnje kabela.

U skladu s gore navedenim, potrebno je i u stavku 8. u Tablici 10 brisati stupac „kapacitet mikrokabela“.

- **Predlažemo prebaciti cijevi PE Ø20 u grupu sa mikrocijevima.**

Sa stajališta načina korištenja zaštitnih cijevi, one se dijele na dvije ključne kategorije:

- i. Cijevi u koje se **kabel uvlači direktno**,
- ii. Cijevi u koje se uvlači više mikrocijevi, odnosno i dodatne cijevi uz kabel

Sukladno navedenom, Pravilnikom EKI predviđeni tipovi cijevi dijele se kako slijedi:

- **MC 16/12 i PE Ø20:** cijevi u koje se **isključivo uvlači direktno samo kabel**
- **Ø25, Ø32, Ø40 (te Ø50 i veće):** cijevi u koje se uvlači **više cijevi manjeg promjera, odnosno i dodatne cijevi uz (postojeći) kabel**

To je jasno vidljivo iz Tablice 3. i Tablice 4. Pravilnika EKI, budući da:

- Tablica 3. uopće ne predviđa cijev Ø20 kao tip cijevi koja se **popunjava dodatnim cijevima (mikrocijevima)**, odnosno kombinacijom različitih tipova mikrocijevi,
- Tablica 4. u kontekstu cijevi malog promjera koje su zauzete s jednim svjetlovodnim kabelom, a čiji se slobodan prostor popunjava uporabom mikrocijevi, ne predviđa cijevi Ø20 i Ø25 (najmanja je cijev Ø32).

Budući da se Hrvatski telekom d.d. (dalje u tekstu: HT) kao infrastrukturni operator isključivo služi Tablicom 9. za određivanje cijena (zajedničkog korištenja EKI) po promjeru kabela u odnosu na vrstu cijevi, ovaj prijedlog logičan je slijed Pravilnika EKI jer je Tablicom 3. za cijev Ø25 predviđena mogućnost dodatne popune te ima smisla da ista ostane u postojećoj cjenovnoj kategoriji (trenutno 4,18 kn/m/g). Ali, sukladno gore navedenom, logično je i neophodno da cijev Ø20 bude premještena u nižu cjenovnu kategoriju (trenutno 2,36 kn/m/god), jer se, a kao što je ovdje obrazloženo, kao i u slučaju MC 16/12, u nju isključivo može uvlačiti samo kabel.

- **Predlažemo korigirati maksimalne vanjske promjere kabela u odnosu na cijevi malog promjera i najveće mikrocijevi.**

Promatrano sa stajališta tehnologije, a imajući u vidu da za PE cijevi Ø20 na više Prijedlog Pravilnika EKI (Tablica 6.) predviđa maksimalnu debljinu stjenke cijevi od 2 mm (uz dozvoljeno odstupanje +/- 0,4 mm), ne postoji tehnička prepreka da maksimalni dozvoljeni promjeri kabela po određenim cijevima budu korigirani, i to na način prikazan u prijedlogu izmjene Tablice 9, a kako je to ranije navedeno.

Pojašnjenje prijedloga izmjene Tablice 9 za svaku cijev kako slijedi:

- **MC 16/12* (16):** budući da je unutarnji promjer cijevi = 12 mm, kabel promjera 10 mm sasvim sigurno je tehnički izvedivo uvući u tu cijev,
- **PE 20 (20):** uvažavajući maksimalnu debljinu stjenke od 2,4 mm, kabel promjera 13,5 mm sasvim sigurno je tehnički izvedivo uvući u tu cijev (budući da je ova cijev, kao i MC, namijenjena isključivo direktnom uvlačenju kabela, a ne i dodatnih cijevi),
PE 25 (25): u ovu cijev može se uvući ili kabel ili kombinacija mikrocijevi.
Ako ide kabel, onda ni u kojoj kombinaciji ne mogu ići i mikrocijevi i u tom slučaju nema razloga da se u nju ne uvuče kabel maksimalnog mogućeg promjera. U drugom slučaju, u ovu cijev idu samo mikrocijevi.
- **PE 32 (32):** uvažavajući maksimalnu debljinu stjenke od 2,4 mm te činjenicu da je ova cijev namijenjena (i) uvlačenju dodatnih cijevi, ima smisla i logike da maksimalni dozvoljeni promjer kabela ostane nepromijenjen (18 mm).

Posljedično bi usvajanje gore navedenih prijedloga rezultiralo nužnošću za donošenjem odluke o izmjeni Odluke Agencije od 05.02.2010.g. (klasa: 344-01/09-01/965, ur.broj: 376-04-10-10), (koja je dodatno izmijenjena i odlukom Agencije od 22.12.2010. godine, klasa: 344-01/10-01/630, ur.broj: 376-04-10-06 kojom su cijene EKI, korigirane na način da je HT obvezan primijeniti prosječni ponderirani trošak kapitala na koje je Vijeće HAKOM-a izdalo suglasnost u okviru regulatorne računovodstvene dokumentacije, uz primjenu od primitka te odluke) na način da bi cijene zajedničkog korištenja EKI (WAK 11,93 %), radi promjena u kategorizaciji profila cijevi, iznosile.

1.1. cijevi velikog promjera (vanjski promjer 63-110 mm):	14,43 kn/m/god
1.2. cijevi PEHD 50 (vanjski promjer 50 mm):	12,23 kn/m/god
1.3. cijevi malog promjera (vanjski promjer 25-40 mm):	4,18 kn/m/god
1.4. mikrocijevi/cijevi vanjskog promjera 3-20 mm:	2,36 kn/m/god

Ad 2.) Predlažemo u članku 9. Pravilnika EKI dodavanje novog stavka (stavka 14.) koji

glasi:

„U odnosu na kabele uvučene bez zaštitih cijevi koji su položeni prije stupanja na snagu Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (NN br. 154/08) i za koje je prepoznato vlasništvo u postupku ozakonjenja prema odredbama ovog članka, najam za korištenje kabelske kanalizacije naplaćuje se prema volumenu koji ti kabeli zauzimaju u kabelskoj kanalizaciji ekvivalentno volumenu kojeg bi u kabelskoj kanalizaciji zauzimale cijevi istog promjera.“

Obrazloženje:

Obzirom da se „stari“ kabeli (uvučeni prije stupanja na snagu Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, NN br. 154/08) ne mogu tretirati kao novouvučeni (sukladno članku 3. stavku 12. Pravilnika EKI) Pravilnikom EKI nije određeno na koji će se način obračunavati najam tih kabela, a postojeći način izračuna nije transparentan budući da nije logično niti svrsishodno da se prostor zauzet od pojedinog kabela bez zaštitne cijevi tretira kao kabel uvučen prema Pravilniku EKI. Stoga je potrebno u Pravilniku EKI jasno i nedvosmisleno odrediti način obračuna najma tih kabela.

Naime, u situaciji postojećih („starih“) kabela, logično je da se ti kabeli neće rezati i izvlačiti kako bi se kroz istu trasu EKI prvo uvlačile zaštitne cijevi, pa tek onda u njih pojedinačni kabeli, nego se situacija rješava kroz proces uzakonjenja postojećih kabela.

S obzirom na to da je volumen kojeg ti kabeli zauzimaju u EKI jednak volumenu kojeg bi zauzele cijevi istog promjera, logično je da se takvi kabeli moraju tretirati po načelu presjek kabela = presjek cijevi (sukladno čijem promjeru se određuje cjenovna kategorija).

S poštovanjem,

H1 TELEKOM d.d.